

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.
Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

La qüestió de l'isla del Perejil.—Gastronomia Britànica

—Ja tinch el *julivert*; ara aném per la tallada.

ECOS PARLAMENTARIS

N Salmerón es un gegant de la tribuna. Després del gran discurs, que nosaltres varem calificar de *gran aixafada*, la gran rectificació.

Aquells diputats de la majoria que l'insultaven, que l'interrumpien, que li tiraven a la cara mil grosseries é im-

properis, quan Salmerón rectificà las imputacions falsas que li havian dirigit, hagueren d' escoltarlo a parer seu, mitj embelessats, mitj aplanats per l' eloqüencia avassalladora del diputat per Gracia.

Tal es la força del seu talent y l' poder de la seva paraula. Orfeo domesticava a las fieras ab la música. Salmerón ab la seva oratoria domestica a las majorias monárquicas.

Ell explicà quan y ab motiu de quinas corrents vá sustentat la idea de l' emancipació de las colonias. Es una lley natural que la fruyta madura s' desprenga del arbre. Y la mateixa idea la havian manifestada en Becerra y altres personatjes que avuy figuren en la Monarquia. Y pitjor encare era l' projecte de aquells que exposavan lo projecte de vendres la Isla de Cuba als Estats Units.

Pero ¿per ventura podrá acusarse a n' en Salmerón ni a cap republicà, de haver omitit lo menor esforç sempre que s' ha tractat de la defensa de la integritat de la patria? ¿Per ventura la República del 73, ni en lo temps en qu' en Salmerón ocupá dignament la Presidencia del govern, deixá d' enviar a Cuba tots los elements necessaris pera sofocar y vencer aquella formidable insurrecció?

Lo càrrech de *filibustero* no l' mereix qui, sigan las que vulgan las ideas que sustentí respecte a la sort definitiva de las colonias, combat ab ardiment als enemics de la integritat nacional, quan descendeixen al terreno de la insurrecció. Mes *filibusters* mil vegadas son los qu' explotan las colonias despiadadament, los que allá van a enriquirse sense contemplançons, los que sembran la immoralitat y l' escàndol. No sols son *filibusters*, sino pares fecundos del *filibusterisme*, ja que ab els seus excessos y ab las sévas iniquitats, li donan força.

Y mals defensors de la integritat de la patria son los governs que per espay de 15 ó 20 anys, deixan de satisfer los seus atrossos, als pobres so dats que allá a Cuba van anar a derramar la seva sanch. Aquests son los enemics de la nació.

L' altre càrrech que li feren, respecta a que n' Salmerón havia sigut monárquich, quedá totalment desvanecut.

Salmerón ha sigut sempre republicà. En vigílas de reunir-se las Constituyents del 69, publicá un manifest, indicant, pel cas de que aquellas Corts adoptessin la forma monárquica, la idea de oferir la corona a D. Fernando de Portugal, a fi de realisar la unió ibérica. Y si aixó no sigüés possible, indicava com a candidatura verda ierament nacional la del general E. patero.

Aquestas solucions eran condicionals, dependint de que las Corts que havian de reunir-se decidissen per la monarquia. Salmerón, en tal cas, aspirava a la menor quantitat de monarquia possible, y a que la solució servis al mateix temps pera realisar l' engrandiment de la patria.

Pero encare qu' en aqueu temps hagués sigut monárquich convenus ¿aixó que voldria dir?

L' home que desde la Monarquia se n' va a la República segueix la lley natural d' l' progrés, y la seva evolució lògica y desintere-sada servirá sempre de contrast a la que realisan en sentit invers los que desde la República se n' van a la Monarquia, moguts únicament per la satisfacció de todas las concupiscencias. Los salts endarrera, son salts mortals, y de morts n' está plé lo camp de la monarquia.

Salmerón ha sortit del debat polítich, com un atleta invencible.

Los càrrechs que se li dirigiren, per homes del pelaje d' en Romero Robledo que ha fet tots los papers del auca, y per polítichs del tupé de n' Sagasta, quedaren plena y eloqüentment rebutats.

En cambi ¿qui s' ha cuidat de desvaner poch ni molt los càrrechs formidables que l' ilustre diputat per Gracia formulá contra ls partits monárquichs, que viuhen de la corrupció, del artifici, falsejant al mateix temps que l' régimen que diuhen defensar, los principis democrátichs, per ells acceptats tan sols ab la idea de desacreditarlos?

¿Qui s' ha cuydat de rebatre una sola de las sévas imputacions?

Ningú.
Don Práxedes, seguint una antigua táctica, vá entretenirse fent brometa, tirant la cosa a guassa, contant quentos, per cert mes vells que la picó.

Com si l' país anémich, empobrit, arruinat, sense horizons, sense ideals, sense esperansa, estigués avuy per quentos.

¿Com contrasta la figura del atleta de la democracia, entre mitj del rebullici de tots aquells pigmeos!...

Allá s' presentan tots, gastats, consumits, alentant sols per la pitansa del presupost; no pensant mes que ab el plat, fent tots los equilibris y las cabriolas imaginables.

Allá hi ha conservadors, que diuhen acceptar ideas, principis y procediments oposats de tot en tot a la seva doctrina: allá hi ha liberals, que s' inclinan davant del poder teocrátich, y consenten las sévas intrusions. Allá hi há, qui passa de un camp al altre ab la major frescura, sempre que li convé girarse la cascaca. Allá hi ha, en fi, l' criadero de todas las informalitats y de tots los descredits.

La frase de Donoso Cortés, retreta per en Salmerón, indicant que de certas cosas se n' ha de apartar la vista ab horror y l' estómac ab asco, la compleix avuy lo país al peu de la lletra.

Pero l' poble espanyol, un día ó altre, alsarà ls ulls a la llum; un día ó altre, obediend als accents virils dels grans homes de la democracia, sabrá resoldres a emprendre el camí de la seva regeneració.

Si l' nostre consell valgués alguna cosa, diríam a tots los diputats de la minoria republicana:

—Seguiu, sens vacilar, lo gran exemple donat per l' ilustre diputat per Gracia, y al fi de la jornada, cantarem victoria.

P. K.

O diputat republicà y oficial de Marina Sr. Marengo, va embestir també contra las immoralitats de las situaciones monárquicas... y no n' vulguin mes de crits y escàndols, interrupcions é insults!

Está vist que a las Corts no pot repetir-se lo que diu la premsa cada día, qu' es lo mateix que diu tothom.

Los monárquichs se ruborisan... ¡pobrissóns!

A'gú va voler treure l' Sant Cristo gros, tirant en cara al pundonorós diputat la circumstancia de ser oficial de l' Armada.

—Vosté—va dirli—ha jurat fidelitat a la monarquia, y no obstant no repara en atacarla.

Resposta de n' Marengo:
«Pera rendir culto als ideals que professo, entenen que son los que me convenen al país, he sacrificat una fulla de serveys mes limpia y honrosa que la del ministre de la Guerra.»

En Lopez Dominguez, s' alsá del banch blau, mes cremat que un cabo de realistas; pero l' diputat lo deixá clavat en sech, dihentli:

«La meva afirmació es exacta. Lo ministre de la Guerra va sublevarse a Alcolea, y jo no m' he sublevat jamay.»

De aixó se n' diu regalar una castanya seca.
¿Qui n' vol un' altra?

A Inglaterra si que ho han fet bé. Ara últimament s' ha posat en vigor la lley de 5 de Mars últim concedint lo dret electoral a las donas casadas.

De aquesta feta, un milió de donas tindran intervenció directa en lo nomenclament dels representants del país y dels administradors de la cosa pública.

Crech sincerament que una reforma per l' estil hauria de plantejarse a Espanya, en la seguretat de que las donas defensarian ab m's empenyo y tenacitat que ls homes que avuy corren, los drets del ciudadá. Si senyors: no dupto un instant que quan se tractés de fer una tupinada, s' hi farian ab las unglas.

Ja veurán com al últim resulta qu' es veritat. Per que tots los successos desfavorables a Espanya s' confirmen sempre.

Parlo de la isla del *Peregil*, en catalá *Julivert*, cedida, segons se suposa, als inglesos per l' emperador del Marroch, a pretext de establirhi aquells un diposit de carbó.

Algú nega la cessió; mes no falta qui la confirma, y ls seus motius deu tenir per ferho.

L' isla del *Julivert* era nostra; pero a una de las mil lleugeresas que s' imputan al famós Moret, se deu que se n' incorporés l' emperador del Marroch... y no per conservar-la, sino per cedirla als detentadors de Gibraltar, que per lo vist no n' tenen prou ab la possessió de aquella passa per assegurar lo seu predomini en l' embocadura del Estret.

¿Quina imprevisió, y quina vergonya!
Com a patriotas, estém tentats a demanar que al célebre Moret se l' coroní...

—¿De llorer?
—No, senyors: de *julivert*.

Los bisbes del Senat demanan una friolera. Reclaman senzillament que s' estableixi en los Instituts l' ensenyansa de religió y moral, y que ls capellans s' encarreguin de aquesta assignatura.

Y ja veurán, com, si no ara, mes tart, se cumpliran los desitjos que manifestan.

Estém en plena taca negra, y ab los governs liberals que corren avuy dia, no pararem fins que la negror tot ho invadeixi.

¡Ay Senyor! ¡Y que n' portarán de capellans al enterro!...

Dijous va apareixer l' *Almanach de l' Esquilla de la Torratxa* pera l' any 1895, alcansant un éxit tan extraordinari, qu' en pocas horas se n' van vendre alguns milers d' exemplars.

No en va figuran en aquella publicació las firmas dels primers escriptors y artistas de Catalunya, al peu de traballs importants y plens de amenitat.

Dijous, dia 20, veurá també la llum pública l' *Almanach de LA CAMPANA DE GRACIA*.

Va ser necessari qu' en Cánovas presencies l' enterro del Pare Ceferino, al qual hi assistiren los cossos de la guarnició, per que al veure lo mermat dels batallons, exclamés:

—«No puede conzertirze que continúe un día más el ejército en tal forma.»

Aixó vol dir que l' Monstruo cada dia s' inclina mes al ranxo.

Com mes pobre siga un país, mes exércit se li ha de imposar.

¿Saben per qué? Per que ls que acaban los recursos, moltes vegadas perden l' oremus, y en aquest cas...

Lo que dirá l' Monstruo:—¿Zalvenze laz fiambre-raz!...

Un dels principals defectes de l' eminencia qu' en Castelar ha regalat als fusionistas a fi de que aquests li concedissen la cartera de Ultramar, consisteix en que l' Sr. Abarzuza no sab improvisar.

Quan l' atacan de improvis, se confon, se li entortoliga la llengua y l' enteniment li recula... No hi pot fer me: no es *repentista*.

Regu' arment los ministres que no son *repentistas*, moren de *repent*.

Parla diumeje en Mañé y Flaquer, dels polítichs que van y venen de la República a la monarquia, es a dir dels que «veient de apareixer lo sol que ls escalfa se n' van a pendre l' sol que naix...»

Y en un moment de franquesa, diu:
«Estas son las convicciones de la mayor parte de nuestros político; para ellos todo es transitorio, como sus intereses y pasiones.»

En efecte: aixis son los homes que serveixen a la monarquia restaurada... y que la servirán fins que naixi un altre sol.

Bé pot dirse, donchs, que per aquest viatge l' home de Sagunto no necessitava alforjas.

CARTAS DE FORA.—*Riudoms*.—Dos joves forasters se trobavan a la Plassa del Mercat, absorbits ab los seus quefers, quan surti una petita professó de la iglesia qu' ells ni menos la veyan y tot de un plegat se sentí una veu de marrá, que a trenta passos de distancia, va cridar:—«Ep, tú; llévate la gorra... llévate la gorra desseguida.» Aquesta manera de baladrejar al mitj del carrer ¿es propia de un home de carrera?

Morell.—Hem tingut un predicador, procedent de un convent de la Selva, que ab l' excusa del Novenari d' ánimas, s' ha descantellat contra ls liberals, contra ls republicans, contra ls periódichs, y en primer terme, contra LA CAMPANA DE GRACIA, vertint tals conceptes que no son per repetits. ¡Y en los últims sermons se queixava de que la gent no anés al novenari! Haurá de considerar aquell energúmeno qu' es precis que ls pobles tingan enteniment, pels ensotnats que no n' tenen.

Cervelló.—Tenim aquí, com en tots los pobles, lo nostre cementiri: no obstant ara se n' fa un altre nou de trinca, tal vegada per que quan vinguin eleccions, los difunts contents per haver estrenat una casa nova, votin tots com... un sol difunt, sense tenir en compte qu' en la construcció de que parlo s' ha prescindit dels requisits que marca la lley de sanitat.—Un periódich de Barcelona diu que 286 pobles de la provincia de Barcelona han satisfet ja las atencions de 1.ª ensenyansa y que no mes falta *Cervelló*. ¡Quina vergonya! Lo mes passat varen cobrar dos trimestres de contribució y altres dos de consums. ¡No sé que redimontri n' fan de las missas!

Lo próxim dijous dia 20, sortirá a llum Lo popular Almanach d' Preu 2 rals - ESCRIT per distingits literats de Catalunya. — ILUSTRAT

¿AHONT SOM AQUÍ?

«La política es l'art d'adaptarse á las circunstancias.»—CÁNOVAS DEL CASTILLO. (Sessió del Congrés. 10 Desembre. 1994.)

GNDAVANT; ja n' tenim un altre. Després d' aquell célebre que ab tota la frescura del món declara que ha deixat de ser republicà y s' ha fet monàrquich per *raons d' estètica*, es á dir, perque es mes elegant, surt en Cánovas participantnos que *la política es l' art d' adaptarse á las circunstancias*

Y ¿quán ho ha dit aixó? Quan li han preguntat com era que alguns amichs seus, á pesar de titularse conservadors y tenir conviccions borbónicas, van ser ministres de don Amadeo.

¡Aquells senyors... van adaptarse á las circunstancias! Potser en cap altra nació del món se diuhen enormitats de tal calibre ab tan candorosa senzillesa. ¿Es dir que per ser bon polítich hi ha que adaptarse á las circunstancias? Donchs... adapt'mnoshi, y veyém quinas conseqüencias ne resultan.

—Senyora...
—No 'm digui res. Soch casada, y...
—Ja ho sé; pero 'l ser casada no crech que la privi de calcular y pensar una mica en la seva conveniencia
—¿Qué vol dir?
—Sigui franca. ¿Quina vida li dona 'l seu marit? ¿De qué disfruta al costat seu? De res. Misèria, privacions; ni satisfacció pel cos, ni alegria per l' ànima... En cambi, si vosté volgués escoltar-me, nedaría en l' abundancia, tindria trajes, joyas; brillaria, viatjaria; seria la reina del meu cor y de la meva bossa...
La senyora baixa 'l cap, reflexiona un moment... y accepta la proposició que li fan.
S' ha adaptat á las circunstancias.

—¿Es vosté 'l director de *El Adalid del Orden*?
—Digui.
—¿A quin partit perteneix aquest periódich?
—Al conservador.
—Naturalment, los jefes de la seva agrupació deurán ajudari. premiarán los seus serveys, li facilitarán empleos...
—¡Ay, no senyor! No 'm facilitan res mes que *sueltos* que á n' ells los interessan... y encare haig d' insertarlos de franch.
—¡Home!... ¿Per qué no fa una cosa? Si vosté deixa la bandera conservadora y 's presta á defensar los principios que á mi 'm convinguin li asseguro tres cents duros de subvenció al mes...
—¿De serio?
—¡Qué! ¿que vol alguna cosa á compte? Aquí te un bitllet de cinch centas pessetas.
Lo periodista l' agafa... y s' adapta á las circunstancias.

—¡Si 'ls serenos fóssiu homes!...
—¿Que fariam, veyám?
—¿Que fariam? A mitja nit, en compte de cantar las dotze, cantariau las quaranta al govern y proclamariau la nostra en un tancar y obrir d' ulls.
—¡Vols dir!
—¡Es clar! Aquella es l' hora millor. Las autoritats dormen, las tropas dormen, l's municipals dormen tothom dorm y vosaltres sou los únichs que vetlléu. En cinch minuts us feu amos del camp.
—¿Y que hi guanyaria jo ab tot aixó?
—Si la cosa us surt be, l' enemá del triunfo 't faig nombrar coronel de serenos, ab casa franca á ca la ciutat, cotxe gratis y un agutzil pel teu us particular perque 't vaji á la compra y 't fassi las feynas domésticas...
Lo sereno 's deixa convencer y 's compromet á doná 'l crit. S' adapta á las circunstancias.

¿Que li semblan á don Antón los resultats de la seva teoria? Admesa com á bona, ella sola ho justificaria tot. L' adroguer que ven articles averiats perque aixis fa mes negoci y las autoritats li toleran, no faria mes que adaptarse á las circunstancias. Lo caixer infidel que en un moment oportú desapareix ab los fondos confiats á la seva custodia, se concretaria á adaptarse á las circunstancias. Y 'l poble que quan passa don Antón lo xiula y li tira tronxos perque ja no es ministre y no pot ferli donar una carga per la caballeria, diria candidament que s' adapta á las circunstancias.

No, senyor Monstruo: aquest modo d' adaptarse á las circunstancias no es fer política. Aixó es, dit ab tota propietat, l' art de caure sempre de potas, l' art del *afártam y digam moro*, l' art de burlarse de la gent de bé; l' art. en fi, d' alló que 'l seu Romero Robledo te tan desarrollat.
¡La gran barra del sigle!

FANTÀSTIC.

COM SE PERT LO TEMPS

Fa sis senmanas ó set que las Corts varen obrirse, y encare 'l país, pobret, no ha conseguit posá en net per quin moriu van reunir-se. Nosaltres ens figuravam al concurré á una elecció que 'ls diputats que nombravam únicament los votavam pel servey de la nació.

Ens créyam que al sé á Madrid no havían de fer res mes que mirá 'l nostre profit y treballar dia y nit per la lley y pel progrés.

¡No n' anavam poch d' errats! Ara comensa á observarse que 'ls nostres braus diputats no més han sigut nòmbrats per aná allá á bescantarse. ¿Lo problema aranzelari? ¿los afans dels nostras dias? ¿lo conflicte monetari?... ¡Qui dimontri va á pensarhi ab aquestas tonterias!...

Lo Congrés, temple sagrat del legisladó espanyol, avuy vé á sé un gran terrat, expressament destinat á treure 'ls drapets al sol.

Discursos interminables, expressions que semblan tiros, interrupcions detestables, frases casi inaguantables, paraulas plenas de *virus*...

—¡Que tú un dia vas di aixó!
—¡Que tú encare vas di mes!
—¡Que aquest sempre surt de tó!
—¡Que aquell ahir va fé alló y ara ho fa tot al revés!

—¡Que tú has vingut aquí dins ab l' idea de sucarli!
—¡Que tú parlas ab mals fins!
—¡Jo t' enviare 'ls padrius!
—¡Jo t' enviare 'l notari!—
L' un fa violents ademans, l' altre arriba á aixordá als sorts, l' altre está picant de mans... ¡Ja feu bé, estimats germans, de dir que alló son las *corts*!

¿Qué 'n treu lo pobre país de disputas com aquestas? ¿Qué hi guanya d' estarse aixis quatre senmanas ó sis veyent picar-e las crestas?

Lo temps passa: la nació entre tant va malament, y al fi surt de la funció com el negre del sermó los seus frets y 'l cap calent.

Ja es divertit devegadas pogué presència un torneig de llenguas ben desbocadas, pero no en salas dauradas sino al costat d' un safreig.

Lo qu' están fent hasta aquí los legisladors d' Espanya, no pot tenir cap mes que acabarnos de aburri y darnos la gran migranya.

Aixó no es admí. istrarnos, oradors recalitrants: aixó no es representarnos: aixó es simplement posarnos un cap com uns tres quartans.

Per evitá aquestes horrors, fatalment sobrevinguts, ¿no seria bé, senyors, que desde ara 'ls electors votessin diputats muts?

Aixis l' encono del pit no 'ls passaria del pap, y si dat y benehit no feyan res de profit. ¡no 'ns fariam mal de cap!

C. GUMÀ

L' ÚLTIM RECURS

El *Diari de Barcelona* no es un periódich conservador. D. Joan Mañé y Flaquer no ha sigut may conservador.

Aixis vá declararlo 'l Pontífice malaqueño en ple Congrés, quan en Salmerón retreya que 'l *Diari de n' Brusi* havia sigut partidari de la venta de l' isla de Cuba.

—No es dels nostres—va respondre en Cánovas, repudiant no alló sols de la venta de la isla, sino tota conexió ab lo decá de la premsa espanyola.
Resultat: que 'ls conservadors no 'l volen.

En va aniria ara D. Joan Mañé á trucar á las portas del carlisme.

Encare que 'ls recordi que un dia va dir d' ells que «la muerte del contrario valeroso, solamente el que es vil la solemniza», los carlins li girarán l' espatlla en rodó, no considerant digne de calsar boina á qui fins ara ha vingut cubrint lo seu cap venerable ab la clásica gorreta d' estam.

Los carlins han tingut ab *El Diari* fortas batussas, y la gent de iglesia acostuma á ser molt rencorosa.

Es en va que 'l *Diari* alegui que quan en Cánovas encare anava á estudi, ell ja era conservador.

Será inútil que pretengui sostenir que ha fet ell mes conservadors á Catalunya, que tots els canovins plegats, desd' en Planas y Casals al sastré Catalá.

Los conservadors no 'l volen y 's donan de menos de tractar-s'hi: los conservadors se 'l treuhen del costat, los conservadors lo deixan en bitza.

Aixis paga 'l diable á qui 'l serveix.

En vista del aislament y de la soletat en que han deixat los seus amichs al *Diari* de Barcelona; desenganyat una vegada mes de las miserias de aquest mon; dolgut fins al fondo del cor de la inconstancia y de la ingratitude dels homes, sols un camí li resta: encomenarse á Déu.

Y pensí que si 'ls uns el retxassan y 'ls altres no volen tractars hi, com si sigües un apestat perillós, allá al Carrer de Caspe davant de la Riera de 'n Malla, no li ha de faltar l' últim refugi.

Los jesuitas l' esperan ab los brassos oberts. Y es de presumir que 'l rebrán molt be, sobre tot si s'hi presenta ab las butzacas ben provehidas.

Y si aquest últim recurs també se li frustra... ¡ah! llavoras, adopti una resolució heroica.

Ja ho havem dit avans: per davant del Convent del Carrer de Caspe, hi passa la Riera de 'n Malla... No vacili... Tiris'hi de cap... Y pensí, que conforme digué 'l poeta:

«Un bel morir tuta una vita honora.»

P. DEL O.

RAVIA de ser en Boech y Fustegueras, ex-arcalde de Madrid, qui desde 'l Senat havia de demanar qu' en los Instituts s' hi introduhis l' ensenyansa de la assignatura de Religió y Moral.

¡Mirin que tot un ex-arcalde de Madrid reclamar que s' ensenyi religió... y sobre tot moral!...

Lo pollastre de Antequera al escoltar sas paraulas, estich cert que li diria: «Alberto... ¡qué te resbalas!...»

En un dinar que hi havia á casa 'n Cánovas, al qual hi assistí D. Emilio, 's parlá del drama d' en Guimerá *Maria Rosa* y de literatura catalana.

Y l' ex-tribuno, per acabar de claudicar en tot, vá dir que 'ls regionalismes el disgustavan, sense recordar que á l' any 88, al Ateneo barcelonés y al Palau de Ciencias, havia encomiat ab frase pomposa 'l regionalisme artístich y literari de la terra catalana.

Está vist que Castelar haurá passat l' última meytat de la seva vida renegant de la meytat primera.

Deyan avants qu' era un dels homes d' Espanya que tenia una memoria més privilegiada; y ara demostra en tot que son tantas las sévas contradiccions com las sévas paraulas.

Peró bah! Fins á cert punt ens expliquém que 'l llenguatje catalá 'l disgusti: es massa franch, expressa las cosas ab massa cruesa.

Al pa, pa; al vi, vi; y al tocino, porch.

Un dupte.

—¿Qu' es lo qu' es més blau: lo banch ahont seuhen los ministres, ó la pell del Sr. Abarzuza, després del últim debat polítich?

S' observa que aquest any se venen molts menos bitllets de la rifa de Nadal, qu' en los anys anteriors. ¿Saben aixó que vol dir? Que ja del govern ningú 'n vol res: ni la grossa de Madrid.

Llegaixo:

«Ha sigut prés lo director de *El País*, y aquest periódich ha sigut novament denunciat.»

Y no hi ha mes cera que la que crema. Aquesta es la sort reservada al país.

Lo país que calla, al Hospici.

Lo País que 's queixa, á la presó.

¿Quins escándols al Congrés!...

Una vegada que algun diputat de l' oposició republicana ha probat de posar de relleu las immoralitats y 'ls gatuperis de las situacions monárquicas, los anónims de la majoria han tractat de ofegar la seva ven, á forsa de crits y d' escandol.

—¿Qué fan ara al Congrés? ¿Qué discuteixen?—preguntava un foraster.

Y un de l' olla li vá respondre:

—Estém en ple debat polítich.

—Entenemos: ¿polítich ó impolítich?

De *La Publicidad*:

«Además, el Sr. Castelar está retirado de la política.

«Con harta sentimiento nuestro, pues no ha dejado de ser republicano.»

Ciudadana *Publicitat*, creguim á mi: procuri aliarse de aquest sentiment, y no hi pensí mes ab aqueix home, que durant l' espay de vint anys, s' ha estat burlant dels seus amichs, y que avuy encare s' burla de vosté.

A Cartagena, á Almeria y otras provincias del Mitj-jorn d' Espanya, reyna una gran miseria, á causa de una forta crisis minera qu' están atravessant.
No s' trobaran may en semblants apuros els qu' en lloch d' explotar las minas de plom, se dedican á l' explotació de las minas del *pressupost*.

Resum del debat polítich.
Salmerón va elevar las qüestions fins á l' altura del sol que tot ho illumina.
En Sagasta, en cambi, vá procurar rebaixarlas fins al nivell de la taula de menjar.

Del debat polítich, qui n' ha sortit mes ben arreglat ha sigut sens dupte en *Des-Ventura* Abarzuza.
¡Cuidado, que l' han deixat mes madur que un tomátech!
Y á propòsit, Sr. Abarzuza: un tomátech macat ¿qué li sembla: es gayre estètech?

En Canyellas, diputat per Tarragona y l' marqués de Mariano, diputat per Gandesa, s' han picat las crestas en plé Congrès.
Harmonias fusionistas.
Pero consti que ni la sanch ha arribat al Francollí, ni ha sigut precis anar á ca'l apotecari per àrnica.

Pero escolti senyor Sagasta: Tota vegada que vosté avuy se cuida de la cunya nacional, ¿que no podría agafar aquest paell de pollastres, plumarlos y ferlos ab arros?
La provincia de Tarragona li agrahiria.

Tot mirant la professó robaren á n' en Matéu, ja es ben veritat alló «qui mes mira menos veu.»

F. E. R.

Deya lo Pare Bernat á un home molt de la gresca. —Fugiu sempre del peccat!... —No puch—contestá al armat: tinch dona fresca, 's diu *Esca* y sempre está al méu costat.

A. FIGUERAS.

A LO INSERTAT EN LO ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Llas-ti-ma.*
- 2.ª TRENCA-CLOSCAS.—*El Señor de Rabanillo.*
- 3.ª GEROGLIFICH.—*Lo de dalt á baix.*

Han endevinat totas las soluciones los ciutadans Joanet Rocaverç, Hereu Gurb y M. Mata-tossos n' han endevinadas 2, Un noy gran y F. Martir; y 1 no mes Pep de la Ballesta, Consolatrix Affictorum y Un Fullero.

XARADA

L' altre dia vaig cullí una *hu-dos* en lo jardí qu' era per curar lo mal de la *hu* de D. Pasqual, Y quan li vaig entregar molt *tres-invers* me va dar, dihentme:—Ja ho sabs, xicot: ves, y estableixte á *Tot*.

PERE DEL PRAT.

ANAGRAMA

Com molta *total* tenia ma germana *Tot-Maria*, l' altre dia 's va menjá quatre ó cinch lliuras de pa.

PERE CARRERAS.

TRENCA-CLOSCAS

D. PERE MAL

TONA.

Formar ab aquestas lletas lo titul de un drama catatá.

P. CARRERAS.

ROMBO

Primera ratlla vertical y horizontal, consonant.—Segona: utensili per pesar.—Tercera: nom d' home en diminutiú.—Quarta: nom de dona.—Quinta: peix.—Sexta: parentiu.—Séptima: vocal.

GERMÁ DE MOHAMET TORRES.

GEROGLIFICH

X
000000
A
LA LA
FON
D
I

JOAN CAMPUBÉ.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadáns: Ll. Viola y Vergés, Jo Sol, C. Griano, Gil Trebarbache Redenbach, Un Aspirant á poeta, Roca Bas y D., A. F. y F. de V., Josep Oliver, J. Codina, N. B. Mon y L., Miquel de las Ollas, Lluna Nova, A. Oliver Roda, A. Bonastre, Parellada, Patich, F. Elias Semasó, Un Vilafranquí del C. de S. Pere, Un Company de Pelópidas, Un Aspirant á poeta, Sisteria, Manelet, Pep de Gracia y Miquel de las Dallas.—*Lo que 'ns envian aquesta semana no fa per casa.*
Ciudadáns: J. A. y C., A. Suñer Teyas, Pep Sistachs, Aguilera, Gonnella, F. Pisraf, Pere Prats y Vila, J. Hernandez, A. Font, Cap de Carabassa, Guiráu y Garretó, Ig. Tarragona, Joanet Rocaverç, Paca Balbina, Mariano Palomas, Un Aprent d' artista; Ramón Torres, Pere del Prat, y Un Company de Pelópidas.—*Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian.*
Ciudadá: Jep de l' Hostia: De lo qu' envia sols podem aprofitar la poesia mes curta.—Mr. Eugon. Lo que remet está molt mal versificat.—Un aficionat badaloní: No podem fixar plassos, ni comprometre'ns á res.—Y. Brotsu: Lo qu' envia no 'ns fá pesa.—Chelin: L' assumpto de la composició es escabros y está tractat ab massa cruessa.—S. J. (Breda). Los versos no están prou ben fets.—C. M. C., (Premiá de Mar): Es inútil que insisteixi: ja varem dirli la semana passada que de certa classe de assumptos no se 'n pot ocupar lo periódich.—J. Sallentag: Las dos composicions están molt bé: Gracias.—Anton del Corral: La traducció no 'ns convé: las altres dos composicions van bé, salvo petitas incorreccions de forma.—Un Drapayre: Es moltíssim lo que tenim en cartera: per lo tant haurá de fer lo favor d' esperar-se.—J. F. Ll. (Reus): Gracias per haver nos cridat l' atenció; pero no per aixó 'n parlarém: las bestiesas no val la pena de contestarlas.—J. Llenas: Vá bé.—P. C.: La composició adoleix de falta d' espontaneitat.—M. Jané Tocaneya: Lo retall vá bé: respecte al article, dada l' extenció que té, no 'ns es possible publicarlo: vosté mateix podría concretarlo, alleugerint la primera meytar.—Un Tr... Es incorrecte.—M. Jimeno B: No 'ns seixeixen.—V. Miró S.: Es fluixet.—Un de la classe: Gracias per haver nos cridat la atenció.—Ll. Salvador: Vá bé.—Ovidi Nassari: Com si 'ns parlés en grech.—N. de la P. (Tarrassa) Vá bé.

¡¡JA HA SORTIT!!

L' Almanach de La Esquella de la Torratxa
pera 1895

Preu 1 pesseta Se ven per tot arreu.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Centro, 20

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—BARCELONA

L' ÚLTIM REFUGI

«Quien mal anda mal acaba.»